

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра Публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Державне регулювання економіки
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми: «Економіка»

за спеціальністю: 051 Економіка

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2023

Розробник: Ольга

Надія СТОВОЛОС, к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Публічного управління та адміністрування
(назва кафедри)

протокол від 05 червня 2023 р. № 11

Завідувач кафедри

(підпис)

Олена СЛАВКОВА
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Ольга Ольга КОВАЛЬОВА

Декан факультету, де реалізується освітня програма Маргарита Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Т.Т. Коваленко
(ПІБ)

О.І. Сєвкова
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Т.Тараканік (Т.Тараканік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 19.06. 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Державне регулювання економіки		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Публічного управління та адміністрування		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОП - «Економіка» Спеціальність – 051 «Економіка»		
5.	Рівень НРК	6 рівень		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається на протязі 1 навчального року в 7 семестрі		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити (120 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) денна/заочна		Самостійна робота Ден/Заочн
		Лекційні Ден/Заочн	Практичні /семінарські Ден/Заочн	
		30/8	30/8	-
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Стоволос Надія Борисівна		
10.1	Контактна інформація	К.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування, кабінет 310 е Ел. адреса: stovolos-nb@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Державне регулювання економіки визначається особливостями сучасного перехідного періоду в економіко-соціальному та управлінському житті країни. Програмою передбачається вивчення наукових основ, методів, об'єктів, засобів та механізмів державного управління. Основна увага приділяється аналізу практики регулювання відносин, між державними органами влади та суспільством, а також піднімаються на розгляд питання про взаємовідносини між державними та регіональними органами влади і приватним сектором економіки. Основна мета курсу полягає в тому, що потрібно сформуванню у здобувачів сучасне мислення на основі спеціальних знань в галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття вмінь та формування компетенції, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.		
12.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення навчальної дисципліни: формування системи знань з методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: економіка. 2.Освітній компонент є основою для: інституціональна економіка, проєктний аналіз.		
14.	Політика академічної доброчесності	Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується. Плагиат – завдання не зараховується.		
15.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1703		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.	
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати основні економічні функції держави в ринковій економіці; систему та класифікацію соціально-економічних прогнозів; класифікацію та порядок розробки цільових комплексних програм; методи макроекономічного планування.	x		x	Тести множинного вибору
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати методи антиінфляційного регулювання економіки; форми державного регулювання умов підприємницької та інвестиційної діяльності; мету та завдання регіональної економічної політики; завдання державного регулювання рівня життя та соціального захисту населення.	x	x		Тести множинного вибору
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде вміти виявляти	x	x		Тести множинного вибору

необхідні сфери та напрямки державного регулювання економіки; аналізувати дані експертних методів прогнозування; формувати цільові комплексні програми.				
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде обґрунтовувати критерії визначення державних структурних та інвестиційних пріоритетів; формувати державні науково-технічні та соціальні програми.	x	x	x	Тести множинного вибору, розрахункові завдання, есе

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк Ден/3 аочн	П.з / семінар. Ден/ Заочн	Лаб. з.	Ден/ Заочн	
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави 1. Функції держави в сучасній ринковій економіці. 2. Моделі державного регулювання економіки в зарубіжних країнах. 3. Завдання, об'єкти, суб'єкти, інструменти, методи державного регулювання економіки.	2/2	2/2		4/8	1,5
Тема 2. Теорії виникнення держави та еволюції її функцій 1. Характеристика сучасної ринкової системи господарювання. 2. Основні напрями економічної діяльності держави. 3. Теорії макроекономічного регулювання. 4. Необхідність, суть, функції, цілі та принципи державного регулювання економіки. 5. Способи регулювання економіки. 6. Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток. 7. Методи державного регулювання економіки. 8. Органи державного регулювання економіки.	4/-	4/-		8/8	2,4
Тема 3. Необхідність та теоретичні основи державного регулювання економіки 1. Сутність державного регулювання, його необхідність і практичне значення. 2. Теорії макроекономічного регулювання. 3. Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки. 4. Особливості управління економікою перехідного типу.	2/-	2/-		4/8	5,6

Тема 4. Державні інститути та механізм регулювання економіки 1. Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток. 2. Методи державного регулювання економіки. 3. Органи державного регулювання економіки.	2/2	2/2		4/8	2,5
Тема 5. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання 1. Органи державного керування в системі державного регулювання економіки. 2. Методи державного регулювання економіки. 3. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки. 4. Органи державного регулювання економіки.	2/-	2/-		4/8	1,5
Тема 6. Обґрунтування перспектив економічного розвитку 1. Державне прогнозування та програмування. Макроекономічне планування. 2. Стратегія економічної і соціальної політики України. 3. Соціально-економічне прогнозування: суть та види. 4. Методи та моделі економічного прогнозування. 5. Суть державного програмування та організація розробки цільових комплексних програм. 6. Оцінка ефективності програм. 7. Планування в системі державного регулювання економіки. 8. Основи методології індикативного планування.	4/2	4/2		8/8	1,5
Тема 7. Фінансово-кредитне регулювання економіки 1. Кредитно-грошова політика держави. 2. Вплив держави на ціни і ціноутворення. 3. Функція місцевих бюджетів у регулюванні економічних відносин.	2/-	2/-		4/8	2,4
Тема 8. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності 1. Необхідність, сутність, цілі й принципи зовнішньоекономічної політики Української держави. 2. Основні форми, методи та інструменти впливу держави на функціонування зовнішньоекономічного сектора. 3. Платіжний баланс як інструмент державного регулювання.	2/-	2/-		4/8	5,6
Тема 9. Науково-технічна політика держави 1. Державна науково-технічна та інноваційна політика. 2. Форми регулювання науково-технічної діяльності. 3. Державне регулювання інноваційних процесів.	2/-	2/-		4/8	1,5
Тема 10. Інвестиційна політика держави 1. Суть і механізм структурної політики держави. 2. Державне регулювання інвестиційної діяльності. 3. Показники економічної ефективності інвестицій.	2/-	2/-		4/8	2,5
Тема 11. Цінова політика та регулювання цін 1. Необхідність і методи державного регулювання цін. 2. Антиінфляційна політика	2/-	2/-		4/8	2,4
Тема 12. Структура економіки та структурна політика 1. Структура економіки як об'єкт державного регулювання. 2. Міжгалузевий баланс виробництва і розподілу продукції. 3. Сучасний стан структури економіки України.	2/-	2/-		4/8	2,4
Тема 13. Соціальна політика та регулювання ринку праці 1. Цілі, пріоритети й принципи соціальної політики держави. 2. Державне регулювання ринку праці. 3. Вплив держави на розвиток соціальної інфраструктури.	2/2	2/2		4/8	5,6
Всього за семестр	30/8	30/8		60/104	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати основні економічні функції держави в ринковій економіці; систему та класифікацію соціально-економічних прогнозів; класифікацію та порядок розробки цільових комплексних програм; методи макроекономічного планування.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати методи антиінфляційного регулювання економіки; форми державного регулювання умов підприємницької та інвестиційної діяльності; мету та завдання регіональної економічної політики; завдання державного регулювання рівня життя та соціального захисту населення.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде уміти виявляти необхідні сфери та напрямки державного регулювання економіки; аналізувати дані експертних методів прогнозування; формувати цільові комплексні програми.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями кожної теми - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде обґрунтовувати критерії визначення державних структурних та інвестиційних пріоритетів; формувати державні науково-технічні та соціальні програми.	- проведення лекційних та практичних занять - виконання тестів множинного вибору - написання есе	Опрацювання лекційного матеріалу; підготовка до представлення практичних завдань;

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Есе	20/20%	До 13 тижня
2.	ІРЗ 1(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 7 тижня
3.	ІРЗ 2(індивідуальне розрахункове завдання)	15/15%	До 13 тижня
4.	Тестування	55/55%	Протягом семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Есе	<12 балів	12-14	15-18	19-20
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
ІРЗ 1	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але	Завдання виконано, але	Завдання повністю виконано. Помилки

		<i>наявні суттєві помилки</i>	<i>існують несуттєві помилки</i>	<i>відсутні</i>
ІРЗ 2	<i><7 балів</i>	7-9	10-12	13-15
	<i>Завдання не виконано</i>	<i>Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки</i>	<i>Завдання виконано, але існують несуттєві помилки</i>	<i>Завдання повністю виконано. Помилки відсутні</i>

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Kahoot)	По закінченню кожної теми
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Письмовий зворотний зв'язок на есе	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна література

1. Внутрішня торгівля України: монографія. За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.А. Мазаракі. Київський національний торговельно-економічний університет, 2016. 864 с.
2. Конкурентні переваги промислового сектора економіки України: регіональний вимір: монографія; ДУ Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України. Львів. 2018. 246 с.
3. Лисак В.Ю. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський. Абетка, 2015. 132 с.
4. Національна економіка: підручник. К.: Каравела. 2018. 533 с.
5. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2019. 451 с.
6. Сенишин О.С. Державне регулювання економіки: підручник для студентів ВНЗ. Львів. нац. університет ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 334 с.
7. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. К.: Знання, 2006. 262 с.
8. Чернявська О. В. Національна економіка. навчальний посібник. К.: Алерта, 2018. 502 с.
9. Цілі сталого розвитку для України: регіональний вимір: аналітична доповідь. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2018. 90 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. - Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича. – Режим доступу: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>.
7. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. – Режим доступу: <https://nazk.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. – Режим доступу: <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>.
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. – Режим доступу: <http://profy.nplu.org/lsite/fi>.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✗		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✗		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✗		

Член проектної групи ОП «Економіка»

І.І. Тоб'як

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✗		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✗		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✗		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✗		

Викладач кафедри публічного управління та адміністрування

Селевкова О.К.